

על מגדירים ומוגדרים

הרב יהושע שפירא, ראש ישיבת רמת גן ומבכירי הרבנים הציונים-תורניים, כינה השבוע חלקים בציונות הדתית בשם ניאו-רפורמים. משה מאיר, אורתודוקס, מגיב.

שפירא משמעותי עבורם - קרי לתלמידיו. משמעותה היא שכל המוגדרים הללו הם אחרים ואין מקום לשוחח עימם, לשמוע את עמדותיהם ולהקשיב למכאובים המכוננים את זהותם. אבל התוצאה איננה שמעתה חוג תלמידים זה לא ידע על אנשים אחרים הכואבים את כאב אי השוויון בעולם ההלכתי, או את מצוקת הקיום של ההומוסקסואלים הדתיים. התוצאה היא שאם יש בין התלמידים הללו אנשים המרגישים את מכאוב אי השוויון, או אם יש בין התלמידים (וודאי יש, כמו בכל קבוצה אנושית) הומוסקסואלים - הם לא יוכלו לשמוע את הקול של עצמם. זה מחייב פנייה לתלמידי הרב שפירא: הרי איש לא מצפה שתצטרפו ל'קולך'. הציפייה היא שתשמעו את הקולות, תתעמתו איתם, תגדירו לעצמכם מדוע אינכם מסכימים עימם, ואולי במקרים מסוימים תאמצו משהו מהם לאחר שתרגמו אותם לשפה המתאימה לכם.

אוסף הערה על העולם האלטרנטיבי (הלא רפורמי) שמציע הרב שפירא: מעניין שכל הנושאים שבהם הוא עוסק קשורים למיניות: החברה המעורבת, המניין שבו נשים שוות ערך, לידה מחוץ לנישואין, הומוסקסואליות. בכל זאת, על אף ההגדרות האקסקלוסיביות של הרב שפירא, אם נתעלה מעל עצמנו מכוח ערך האחדות, נכיל את קבוצתו בתוך היהדות, בתוך האורתודוקסיה ובתוך הציונות הדתית.

משה מאיר

ד"ר משה מאיר הוא מחנך בתיכון "הרטמן" בירושלים ומרצה בחוג למחשבת ישראל באוניברסיטת העברית.

הרב יהושע שפירא הגדיר פלחים שלמים בקהילה הציונית-דתית כרפורמים: הגדרת אדם או קבוצה כשייכים לקבוצה א' ולא לב' נבחנת לאור שלושה נתונים: כיצד המוגדר מגדיר את עצמו, כיצד חברי קבוצה א' מגדירים את המוגדר וכיצד חברי קבוצה ב' מגדירים אותו. לו היה הרב שפירא טוען שחברי קהילת 'מבקשי דרך' (קהילה רפורמית בירושלים) הם רפורמים ולא אורתודוקסים, הרי גם הם היו מגדירים כך את עצמם; גם אנשי הקהילה הרפורמית וגם אנשי הקהילה האורתודוקסית היו שותפים להגדרה זו. לעומת זאת, חברות תנועת 'קולך' אינן מגדירות עצמן כרפורמיות, אנשי התנועה הרפורמית לא מגדירים אותן כרפורמיות - והיו מתנגדים להכילן בתנועתם ורוב הקהילה הציונית-דתית לא מגדיר אותו כך.

מכאן, שתי מסקנות: האחת - יש הבדל בין שני המשפטים 'חברי קהילת מבקשי דרך הם רפורמים' ו'חברות קולך הן רפורמיות', למרות שהם בנויים באותה התבנית. והשנייה - לגבי מי משמעותית ההגדרה של הרב שפירא? היא לא משמעותית לגבי חברות 'קולך' ויתר הקבוצות שהוגדרו על ידי הרב שפירא, שהרי הם חלוקים על הגדרתו. היא לא משמעותית לגבי חברי הקהילה הרפורמית, שהרי גם הם חלוקים עליו. נמצא כי היא משמעותית אך ורק לאנשים שהרב

צילום: מרים צחי

הרב יהושע שפירא

לקבלת גיליון 'דעות' חינם: 03-607-2739

חדש!

36 י"ה אדר

הנאמני תורה ועבודה

לדור הבא

הנאמני תורה ועבודה? אנו פותחים במבצע כתיבת חוברות חדשות שישמשו את הדור הבא

החוברות הראשונות: היחס למדינת ישראל וכיבוד שלטון החוק / הרב חיים נבון היחס להשכלה ולתרבות כללית / עדי והרב בני הולצמן "אמונת חכמים" מול אחריות אישית / הרב יצחק בן דוד קיום חברה מעורבת וצנועה בין בני לבנות / הרב יובל שרלו בעריכת חן חורי

החוברות נמצאות בשלבי כתיבה. עיצוב והדפסה. לצורך הפצתן. אנו זקוקים לתרומתן! כל סכום חשוב ומשמעותי! תרמו לנו! באמצעות כרטיס אשראי באתר: www.toravoda.org.il

לפרטים נוספים שמואל שטת. 052-773 1906 neemaney@toravoda.org.il החברות מוכרות לצורך מס בארץ ובחול